

Όταν η τέχνη
αγγίζει το παιδί

home

go greek
why interior357
post & find jobs
links
contact us
directory



architecture

interior design

fine arts

applied arts

interior357 [the Online magazine] for Architecture, Interior Design and the Arts in Cyprus



Όταν η τέχνη αγγίζει το παιδί

N. Λυγερός

Ανεξάρτητα αν αυτή η γνώση χρησιμοποιείται πρακτικά, είναι δεδομένο ότι το καλλιτεχνικό στοιχείο είναι απαραίτητο στην ανάπτυξη του παιδιού, όχι βέβαια με την έννοια της τέχνης αλλά με εκείνη της γνωστικής θεωρίας. Η τέχνη προσφέρει στο παιδί νοητικά σχήματα που δεν υπάρχουν στο φυσικό του περιβάλλον. Η μη άμεση πρόσβαση σε αυτά έχει την τάση να παράγει μια ανώνυμη μάζα δίχως ιδιαιτερότητες. Ενώ η τέχνη δίνει έμφαση σε ό,τι είναι διαφορετικό διότι παράγει δημιουργικότητα και εμπλουτίζει το άυλο του πολιτισμού. Εφόσον αποδεχτούμε ότι η τέχνη είναι σημαντική και ότι η πρόσβαση σε αυτή είναι αναγκαία, πρέπει να αναλύσουμε τη φύση της διότι δεν έχει το ίδιο ύψος σε όλες τις τέχνες. Η μουσική δίνει έμφαση στην ερμηνεία την τεχνική που είναι σχεδόν ανύπαρκτη στα εικαστικά. Η εκτέλεση της μουσικής a posteriori της δημιουργίας του έργου δίνει τη δυνατότητα της ανάλυσης της ερμηνείας πράγμα που δεν προσφέρει η απλή συνάντηση με έργα τέχνης. Είναι σίγουρο ότι το θέαμα των πινάκων είναι απαραίτητο για να κατανοήσουν πρακτικά τα παιδιά την εμβέλεια του έργου. Δεν αρκεί η φωτογραφία, η εικόνα του βιβλίου. Οι διαστάσεις του έργου είναι σημαντικές. Άρα είναι πάρα πολύ καλό να πηγαίνουμε με τα παιδιά στα διάφορα μουσεία που εκθέτουν και τα κλασικά και τα σύγχρονα έργα. Πρέπει όμως και να τα ακολουθούμε όπως ο Μέντορας τον Τηλέμαχο αλλιώς κοιτάζουν μόνο την επιφάνεια και δεν αγγίζουν το βάθος του νοήματος, συνεπώς δεν βλέπουν αφού βλέπουμε μόνο ό,τι καταλαβαίνουμε. Χρειάζεται εξάσκηση και το μάτι και ο νους. Τα πιο πολλά χρώματα του έργου είναι αόρατα.

ALEXANDER
COLLEGE

Όμως όλα αυτά δεν αρκούν. Θεωρούμε ότι είναι αναγκαίο να έχουν πρόσβαση και στον δημιουργό αλλά και στο εργαστήρι του. Λίγοι εκπαιδευτές δίνουν έμφαση σε αυτό το σημείο ενώ όλοι γνωρίζουν ότι είναι ο χώρος της δημιουργίας. Όλα τα εργαλεία που χρησιμοποιεί ο δημιουργός είναι τα στοιχεία που πρέπει να γνωρίζει όσο το δυνατόν καλύτερα το παιδί για να τον ανακαλύψει και όχι να περιμένει παθητικά την αποκάλυψή του από τον εκπαιδευτή. Επιπλέον η ύπαρξη του δημιουργού μετατρέπει τον δάσκαλο σε ερμηνευτή. Κάθε δάσκαλος ερμηνεύει για τα παιδιά το έργο του δημιουργού δίχως να είναι παντογνώστης όπως πολλοί το θεωρούν εικονικά. Η συνάντηση του παιδιού με τον δάσκαλο και τον δημιουργό στο εργαστήρι του είναι ένας ιδανικός στόχος που πρέπει να επιτευχθεί όταν είναι εφικτός. Αυτή η συνάντηση δίνει τους ρόλους και θέτει τα όρια του καθενός. Το πλαίσιο αυτό λειτουργεί καταλυτικά στην ανάπτυξη των νοητικών δομών του παιδιού που δεν βλέπει πια μονόπλευρα την τέχνη και τότε αυτή μπορεί να το αγγίξει. Η συνάντηση είναι σημαντική αλλά η ουσία είναι το άγγιγμα της τέχνης. Διότι το παιδί δεν είναι πολιτισμός, γίνεται. Και στον τομέα της τέχνης η μάθηση είναι από τους κυριότερους παράγοντες ανάπτυξης. Ο στόχος δεν είναι καλλιτεχνικός, είναι γνωστικός και αφορά όλα τα παιδιά ανεξάρτητα από τις τάσεις που θα έχουν μερικά από αυτά. Η ανάπτυξη θα είναι όντως διαφορετική όμως το καταλυτικό στοιχείο της τέχνης ισχύει για όλα. Αυτό πρέπει να αντιληφθούν οι δάσκαλοι.